

नामांकित निवासी शाळा योजनेतर्गत निवड केलेल्या होलिक्रास इंग्लीश मिडीयम स्कूल, बुटीबोरी जि. नागपूर या शाळेत अनैसर्गिक कृत्य घडल्याच्या अनुषंगाने चौकशी करण्यासाठी विशेष चौकशी समिती स्थापन करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्र- नानिशा-२०१६/प्र.क्र.२८६/का.१२,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक - ०५ जानेवारी, २०१७.

वाचा :-

१. आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.नानिशा-२०१६/प्र.क्र.२३६/का-१२, दि.१९.११.२०१६.
२. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर यांचे पत्र क्र. शाआशा-२०१५/ प्र.क्र.२३५/का-३(५)/ ८४०४, दि.२२.१२.२०१६.

प्रस्तावना :-

अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना इंग्रजी माध्यमातून शिक्षण घेण्याची संधी उपलब्ध व्हावी याकरीता आदिवासी विकास विभागामार्फत अनुसूचित जमातीच्या मुलांना शहरातील इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण देण्याची योजना सन २०१०-११ पासून राबविण्यात येत आहे.

सदर योजनेतर्गत निवड करण्यात आलेल्या होलिक्रास इंग्लीश मिडीयम स्कूल, बुटीबोरी जि. नागपूर या शाळेमध्ये सन २०१०-११ पासून अनुसूचित जमातीचे विद्यार्थी शिक्षण घेत असून सदर शाळेतील पहारेकरी, श्री. होमदेव उत्तमराव पडोळे याने शाळेतील आदिवासी समाजाच्या दोन मुलांवर लैंगिक अत्याचार केल्याचे तसेच अन्य दोन मुलींची छेड काढून विनयभंग केल्याचे दि.२२.१२.२०१६ रोजीच्या सुमारास निदर्शनास आल्याने या प्रकरणी स्थानिक पोलिस स्टेशनमध्ये गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. या प्रकरणी सभापती, पंचायत समिती, देवरी; दोन महिला विस्तार अधिकारी, दोन पुरुष विस्तार अधिकारी व पालकांचे दोन प्रतिनिधी अशा एकूण सात सदस्यीय समितीमार्फत तसेच विभागीय महिला समितीमार्फत चौकशी करण्यात येत आहे.

होलिक्रास इंग्लीश मिडीयम स्कूल, बुटीबोरी ही शाळा २०१०-११ पासून नामांकित शाळा योजनेतर्गत निवड करण्यात आलेली असली तरी सदर शाळेमध्ये नामांकित शाळेसाठी आवश्यक असलेल्या सर्व सोयीसुविधा उपलब्ध नसून नामांकित शाळेचे कोणतेही निकष सदर शाळा पूर्ण करीत नाही, अशा आशयाच्या तक्रारी संबंधित पालकांनी केल्या असून याबाबत सखोल चौकशी करण्याची मागणी पाहता सदर प्रकरणाची उच्चस्तरीय चौकशी करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

अनुसूचित जमातीच्या मुलांना शहरातील इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण देणे या योजनेतर्गत निवड करण्यात आलेल्या होलिक्रास इंग्लीश मिडीयम स्कूल, बुटीबोरी जि. नागपूर या शाळेमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थी / विद्यार्थीनींवर घडलेल्या अत्याचाराच्या

घटनेची चौकशी करण्यासाठी विभागीय आयुक्त, नागपूर विभाग यांची एक सदस्यीय विशेष चौकशी समिती नेमण्यात येत आहे.

२. प्रस्तुत प्रकरणी खालील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने चौकशी करण्यात यावी.

- १) सन २०१०-११ मध्ये अशाप्रकारे शिफारस करतांना शाळेत उपलब्ध असलेल्या मुलभूत सुविधा, या आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-शाआशा-२००८/ प्र.क्र.८१/ का.१३, दिनांक २८ ऑगस्ट, २००९ तसेच आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक यांनी निर्धारित केलेल्या विहित नमुन्यातील संस्थांचे प्रस्ताव प्रपत्र, शाळा तपासणी प्रपत्र व अटी शर्तीनुसार होत्या काय?
- २) सन २०१०-११ पासून ते सन २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षापर्यंत दरवर्षी नामांकित इंग्रजी माध्यम शाळा योजनेअंतर्गत प्रवेशित विद्यार्थ्यांचा तपशिल.
- ३) सदर शाळेची नामांकित शाळा योजनेमध्ये वर्षनिहाय निवड करण्यासाठी शिफारस केलेल्या अधिकाऱ्यांचा तपशिल.
- ४) वर्षनिहाय सदर संस्थेस देण्यांत आलेले अनुदान.
- ५) आजपर्यंत सदर शाळेस आदिवासी विकास विभागाच्या विविध अधिकाऱ्यांनी दिलेल्या भेटीसंदर्भातील तपशिल.
- ६) सदर शाळेने नामांकित निवासी शाळा योजनेतर्गत वेळोवेळी निश्चित केलेल्या निकषांची पूर्तता केली नसल्यास शाळा निवडण्याची /सदर योजनेत शाळा पुढे चालू ठेवण्याची कारणे.
- ७) निकषांची पूर्तता नसतांना शाळा निवडीसाठी तसेच सन २०१६-१७ पर्यंत सदर शाळेस मान्यता सुरु ठेवण्यासाठी जबाबदार अधिकाऱ्यांचा तपशिल.
- ८) सदर शाळेस अनुदान देतेवेळी निकषांची पूर्तता नसताना अनुदान देण्याची शिफारस केलेल्या अधिकाऱ्यांचा तपशिल.

३. सदर चौकशी समितीने पुढील एक महिन्यांत सखोल चौकशी करावी आणि त्यांचा चौकशी अहवाल स्वयंस्पष्ट अभिप्रायासह शासनास सादर करावा.

४. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर तसेच प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, नागपूर, देवरी आणि अहेरी यांनी चौकशी समितीस चौकशी कामी सर्वतोपरी सहकार्य करावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१७०१०६१५५५०६१६२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु. ना. शिंदे)
शासनाचे उप सचिव

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
२. मा.मंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव.
३. मा.राज्यमंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव.
४. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
५. प्रधाप सचिव, (महसूल विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
६. सचिव (आदिवासी विकास) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
७. विभागीय आयुक्त, नागपूर विभाग, नागपूर.
८. आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक.
९. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे/नाशिक/अमरावती/नागपूर.
१०. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, नागपूर/देवरी/अहेरी.